No. 169. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 18 Julij

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Julij.

De *Moniteur Parisien* vermeldt dat de raad van ministers, na drie uren vergaderd te zijn geweest om over de executie van het vonnis 't welk *Barbes* tot de doodstraf veroordeelt, te beraadslagen, aan den koning, uit hoofde van de dubbele zware misdaad waaraan *Barbes* erkend is schuldig te zijn, voorgesteld heeft, om het regt zijn vrijen loop te laten, maar dat de koning, van zijn constitutioneel regt gebruik makende, de doodstraf in levenslangen dwangarbeid veranderd heeft. Bij dit berigt van het half officieel orgaan, voegt het dagblad *la Presse* nog eenige bijzonderheden. De koning had onder anderen tegen den vergaderden raad gezegd: » Mijne heeren, gij dekt mij met uwe verantwoordelijkheid, maar duldt dat ik U in deze omstandigheid dek met de verantwoordelijkheid die ik op mij neem;" en daar de ministers aanhielden, had de koning gezegd: » Hoe wilt gij, dat mijne hand, die de zuster van *Barbes* met tranen besproeid heeft, heden het doodvonnis van haren broeder onderteekent . . . . . Het staat ul. vrij uwe medeonderteekening te weigeren; ik zal deze veroordeeling niet onderteekenen."

Het besluit der ministers was, zegt men, met vijf tegen vier stemmen genomen.

— Het hof der pairs is heden vergaderd geweest, om kennis te nemen van 's konings besluit. In dit besluit wordt gezegd, dat de koning, op het verzoek der familie van *Barbes* en op het rapport van den minister van justitie, genade willende bewijzen in de plaats van de strengheid der wet te doen gelden, krachtens artikel 58 van het charter, gratie heeft verleend van de doodstraf, en deze in dwangarbeid veranderd. [illegible] president werd voorgesteld en door het hof een arrest genomen, dat, even als bij de gratie van *Meunier* geschied is, de brieven van gratie in de registers geschreven, in de archieven bewaard en op den kant het arrest van veroordeeling zou worden vermeld.

— De algemeene stemming in de hoofdstad verklaarde zich er voor, dat het doodvonnis aan *Barbes* niet voltrokken werd, maar nu die straf in levenslangen dwangarbeid, en niet in deportatie, zoo als omtrent *Meunier*, besloten werd, [illegible] vreden en worden de ministers en zelfs de [illegible] aangevallen. De meerdere strengheid tegens *Barbes* [illegible] *Meunier*, zou daaruit voortvloeijen, dat de eerste geen gratie aan den koning had willen vragen, hetgeen, gepaard met de dubbele misdaad, wel het geval kan zijn; anderen zeggen, dat het gouvernement hier een middenweg had ingeslagen, die slechts deszelfs zwakheid toonde. Men was bevreesd geweest dat de voltrekking van het vonnis onlusten kon verwekken en toch had men niet geheel lankmoedig willen zijn. Sommigen zijn van gedachten geweest, dat *Barbes* met zijne medepligtigen, ter gelegenheid der julijdagen eene nieuwe strafvermindering zouden bekomen, maar reeds heden nacht zijn *Barbes* en *Mialon* in de gewone cel-rijtuigen naar het bagne van Brest vervoerd. *Barbes* zou op het vernemen van 's konings besluit gezegd hebben, dat men beter gedaan had met hem onmiddelijk ter dood te brengen, dan hem onder de moordenaars en schelmen te doen leven. — De overige veroordeelden door het hof der pairs, zullen naar de gevangenis van [illegible]

De rust is te Parijs niet [illegible] meer gestoord geworden. Niettemin blijven de troepen nog steeds geconsigneerd en wordt met de huiszoekingen om staatkundige oorzaken voortgegaan.

— Het gerucht heeft zich verspreid dat sommige ministers hunne demissie den koning hadden aangeboden, ten gevolge van deszelfs besluit omtrent *Barbes*, maar de koning had dezelve niet aangenomen.

— De kamer der afgevaardigden vordert met spoed met de behandeling van het budget. Heden heeft zij de discussie over de begrooting van de binnenlandsche zaken aangevangen.

— Men heeft heden hier geen nadere tijdingen uit het Oosten, over Marseille ontvangen.

— Ofschoon het fondsenmerk van Londen heden lager afkwam en men algemeen dacht dat zulks op onze beurs daling zou ten gevolge hebben, heeft de koers zich staande gehouden. De notering was heden (15 *Julij*) 5 pCt. 111,75; 3 pCt. 79,40; Nap. r. 99,80; Sp. Ardoin 19⅞; Rom. L. 101 drie achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Julij.

De kamer der Badensche afgevaardigden heeft, na eene heftige beraadslaging, met 30 tegen 25 stemmen besloten, hare goedkeuring te hechten aan het met Nederland gesloten handelstraktaat.

— Uit Berlijn wordt geschreven, dat de koning, op verzoek van den sultan, nog aan een achttal pruissische officieren van alle wapenen vergund heeft in turksche dienst te treden.

— De Oostenrijksche regeringsbladen, van den 8sten en 9den, behelzen brieven uit Konstantinopel tot den 27sten, en uit Alexandrie tot den 17den der vorige maand. Op beide plaatsen was er van krijgsverrigtingen niets bekend, dan eenige gevechten tusschen de ongeregelde troepen, waaromtrent bevredigende verklaringen tusschen wederzijdsche bevelhebbers hadden plaats gevonden. Het medegedeelde berigt, van een ernstig treffen der beide legers, en het vermeesteren van Antiochie door de Turken, te Triest aangebragt, schijnt dus geheel ongegrond te zijn geweest. [illegible] het Regeringsblad de reeds bekende handzaken, nopens den komst van een adjudant van den maarschalk *Soult* te Alexandrie, en de vredelievende stappen, welke op zijn aandringen door *Mehemed-ali* zijn gedaan.

De *Augsburgsche Zeitung* behelst een berigt uit Triest van den [illegible] Julij, waarin de vroegere tijding van deze gewoonte, wegens de vermeestering van Antiochie door de Turken, niet alleen niet bevestigd wordt, maar zelfs integendeel van een brief wordt gesproken, in den *Lloyd Austriaco* opgenomen en uit Smyrna van den 22sten Junij gedagteekend, volgens welken de Oostenrijksche stoomboot *Seri Pervas* den 20sten van Syrie te Smyrna gekomen, het gerucht had verbreid, dat het turksche leger van den Euphraat teruggetrokken was. Ook dit berigt [illegible] Voorts wordt hier [illegible] de Turksche vloot nog in [illegible] lag en de reeds [illegible] plaatsen van eenige [illegible] schepen en van een engelsch schip in de nabijheid der Dardanellen opgegeven.

— Te Triest had zich het gerucht verbreid van een congres over de zaken van het Oosten, dat te Triest of te Weenen zou gehouden worden.

Omtrent de ziekte van den Sultan wordt nader vermeld, dat niet alleen de longen aangetast zijn, maar ook de lever, terwijl hij daarbij aan hevige koortsen lijdt.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Julij.

Door het gouvernement zullen waarschijnlijk zes legatien in Duitschland worden gevestigd, te weten: te Frankfort, Munchen, Stuttgart en Carlsruh; Dresden, Hanover en Hamburg. De gezant te Frankfort zou den rang van gevolmagtigd minister hebben.

— Het Antwerpsch blad beklaagt zich dat de Hollandsche ontvanger der regten op de Schelde, de heer *Klinkhamer*, naar bekomen bevelen, de tolgelden niet meer, zoo als in den beginne schijnt plaats gehad te hebben, door middel van eenen belgischen beambte, maar regtstreeks van de kapiteins der schepen wil ontvangen.

— Het *Handelsblad* dezer plaats vermeldt: de ridder *Dupucques Dupuich*, secretaris van de Belgische commissie te Utrecht, is in den namiddag van zondag te Brussel aangekomen [illegible] den minister van finantien den arbeid betrekkelijk de overschrijving, zoo als die door de wederzijdsche belgische en nederlandsche commissien vastgesteld is, over te brengen. De heer *Depoucques Dupuich* zal heden naar Utrecht terugkeeren.

— Men arbeidt thans met ijver aan een tweede spoor, op den spoorweg tusschen Mechelen en Leuven.

— Het *Commerce Belge* vermeldt, dat in bijzondere berigten uit Weenen, langs eenen buitengewonen weg ontvangen, de dood van sultan *Mahmud* vermeldt wordt, en, dat zijn zoon onmiddellijk als sultan was erkend, terwijl die gebeurtenis in den divan geene verandering had te weeg gebragt. (Van de hier vermelde brieven wordt de dagteekening niet opgegeven, en daar men uit den Oostenrijkschen *Beobachter* van den 9den (*zie Duitschland hierboven*) reeds tijdingen uit Konstantinopel van den 27sten junij heeft, die van den dood des sultans geen gewag maken, valt het bovenstaande berigt, ten minste voor als nog, te betwijfelen.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Julij.

In de *Utrechtsche Courant* van heden leest men het volgende omtrent het verblijf aldaar van HH. KK. HH. den Erfprins en de Erfprinses *van Oranje*: „ Gisteren omstreeks 11 ure, zijn Hunne Koninklijke Hoogh. de Erfprins en de Erfprinses *van Oranje* alhier aangekomen, en met de meeste plegtigheid ontvangen. Zoodra zij in het hotel van Zijne Exc. den Staatsraad Gouverneur der provincie waren aangekomen, vertoonden zij zich op het balkon, en werden door de menigte toegejuicht. Na audientie te hebben verleend, hebben Hunne Konink!. Hoogheden de voornaamste inrigtingen dezer stad bezigtigd: als het archief op het stadhuis, het Museum, de Bibliotheek, de Akademie-gebouwen, den Stadstuin, enz.

» In het Stadhuis werden HH. KK. HH. door den heer burgemeester *Kien*, de wethouders en raden ontvangen. Bij het inkomen werd door eenige jonge beoefenaars der toonkunst het Wurtembergsche volksgezang aangeheven, geaccompagneerd door de muzijk; de trappen naar het archief opgaande, werden de jonggehuwden door eenige jonge juffrouwen, in het wit gekleed, met bloemen bestrooid en bij hun vertrek werd het Nederl. volkslied gezongen.

» Na het diner bezochten HH. KK. HH. den schouwburg, steeds begeleid wordende door Z. Exc. den minister van staat, baron *van der Capellen*, op wiens buitenverblijf *Vollenhoven* zij het dejeuner hadden gebruikt, door Z. Exc. den heer *van Toulon*, staatsraad gouverneur der provincie, enz. Aldaar werden zij met een algemeen gejuich ontvangen, terwijl de muzijk de volksliederen aanhief. Bij het ophalen der gordijn reciteerde de heer *W. A. Bingley* met veel nadruk een schoon vers van den ridder *R. H. van Someren*, op het huwelijk van Hunne Konink!. Hoogheden, waarna het geschiedkundig blijdspel *Hendrik de Vierde, huisvader*, werd gegeven. De schouwburg was fraai met waskaarsen verlicht, en het talrijk publiek betuigde, zoo bij de komst als bij het vertrek, met veel deelneming deszelfs genoegen in het verblijf van de koninklijke gehuwden in hun midden.

» Hadden de inwoners des morgens gewedijverd, in het [illegible] en het versieren hunner huizen, des avonds was het even zoo met de illuminatie, welke algemeen en zeer luisterrijk was. Het stadhuis en andere publieke gebouwen waren ook fraai verlicht. Hunne Konink!. Hoogheden hebben de stad doorreden en de illuminatie bezigtigd.

» Het verblijf van het koninklijke paar in ons midden maakte den dag van gisteren tot een volksfeest, waaraan elk deel nam: den ganschen dag waren de straten met wandelaars, en des avonds werd de tuin *Tivoli*, welke luisterrijk verlicht was en alwaar ter eere van HH. KK. HH. een fraai vuurwerk, met toepasselijke decoratien werd afgestoken, met een talrijk publiek bezocht.

» Heden morgen omstreeks 10 ure zijn HH. KK. HH. van hier naar 's Gravenhage vertrokken, wordende door de leden van het provinciaal en stedelijk bestuur uitgeleid."

Op de grenzen der provincie Zuidholland werden Hoogstdezelve ontvangen door den gouverneur en den generaal-kommandant der provincie. Op de doorreis te Woerden en Leiden stonden de stedelijke schutterijen onder de wapens; de plaatselijke, burgerlijke en militaire overheden waren Hoogstdezelven op korten afstand der stad te gemoet gegaan. Te Leiden was de weg, langs welken de Vorsten reden, de Hoogewoerd, Breedestraat en het Noordeinde, met vlaggen en groen versierd.

Uit 's Hage schrijft men ons het volgende:

» Heden middag, over twee ure, zijn HH. KK. HH. de Erfprins en de Erfprinses *van Oranje*, aan 's Konings buitenverblijf het Huis ten Bosch afgestapt.

» Reeds gisteren waren de burgerlijke en militaire gouverneurs dezer provincie uit de residentie vertrokken, om HH. KK. HH. aan de grenzen van het gewest, te verwelkomen. Heden morgen waren HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje*, alsmede Hoogstderzelver dochter, H. K. H. Prinses *Sophia*, en derden zoon, Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik*, alsmede Z. K. H. Prins *Frederik*, het jong gehuwde vorstelijk paar, een eind wegs, te gemoet gegaan. Ten twee ure kwam Z. M. uit deze residentie, alwaar hoogstdezelve meerendeels des morgens doorbrengt, op het Huis ten Bosch aan. Terzelfder tijd vereenigden zich aldaar alle de hofstaten, de ministers en de directeuren-generaal der onderscheidene departementen van algemeen bestuur. Omtrent half drie ure stapte Z. K. H. Prins *Alexander*, tweede zoon van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, die Hoogstdeszelfs oudste broeder en zuster te Arnhem had afgewacht en van daar de reis naar de residentie met Hoogstdezelven had medegemaakt, aan het paleis af. Weldra werd dezelve gevolgd door HH. KK. HH. de Erfprins en Erfprinses. Z. M. de Koning, benevens de Hofstaten, wachtte HH. KK. HH. op de trappen van het buitenverblijf af. Tot het rijtuig getreden, had er eene inderdaad hartroerende ontmoeting tusschen Z. M. en het jong gehuwde Vorstelijk paar plaats. De grijze Vorst sloot Hoogstderzelver kleinkinderen in Zijne armen, omhelsde hen en de uit het gemoed voortgekomene tranen, strekten ten blijke wat de dierbare Koning op dat oogenblik gevoelde. Ook HH. KK. HH. waren zigtbaar aangedaan over de ontmoeting, die Hoogstdezelven ten deele viel. Eene groote en aanzienlijke menigte had zich voor het paleis vereenigd, om getuige te zijn van de intrede der jeugdige echtelingen in de nabijheid dezer residentie. Innig nam Zij deel aan het waarlijk aandoenlijke tooneel, dat hier plaats vond. Vele vreugdekreeten werden door haar aangeheven als een bewijs van de blijdschap, die haar bezielde, over de groote aanwinst van het koninklijke gezin en van geheel het Vaderland door dezen heugelijken echt, en voor de vereeniging van Z. K. H. den Erfprins met eene Vorstin, over wier edele en beminnelijke hoedanigheden slechts eene stem gehoord wordt.

» Kort na de aankomst van HH. KK. HH., keerden ook de overige hierboven opgegeven leden van het koninklijke gezin, die Hoogstdezelven waren te gemoet gegaan, op het Huis ten Bosch terug, alwaar later ook de burgerlijke en militaire gouverneurs der provincien, de adjudanten, de kamerheeren, de staatsdames en het verder gevolg van den Erfprins en de Erfprinses, aankwamen. Wij behooren ook te vermelden, dat de ingang van het Huis ten Bosch smaakvol was versierd, en dat bij de aankomst van het vorstelijke paar aldaar, de grenadiers-wacht de eerbewijzen aan de leden van het koninklijke gezin verschuldigd, bewees.

» Heden middag is er op het Huis ten Bosch groot familie-diner, gedurende hetwelk het korps muzijkanten der grenadiers, onderscheidene schoone stukken heeft uitgevoerd. Morgen, na een ure, zal het jeugdige paar deszelfs plegtigen intogt in deze stad doen en zich naar Hoogstdeszelfs paleis op het Plein begeven. Men verzekert, dat het koninklijke gezin morgen avond, in statigen optogt, de geheel verlichte stad zal doorrijden.

— Met genoegen vernemen wij, dat de heer *D. van der Kellen*, te Utrecht welke tijdens de voltrekking van het huwelijk van Hunne Konink!. Hoogheden, den Erfprins en de Erfprinses *van Oranje*, eenen fraaijen gedenkpenning op dat huwelijk heeft vervaardigd, gisteren, van wege Z. M. den koning van Wurtemberg, de gouden medaille van verdiensten [illegible] heeft ten geschenke ontvangen."

— Eergisteren heeft Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, aan Z. K. H. den Prins *van Oranje*, overgifte gedaan van de opper-directie van het Departement van Oorlog, en heeft Z. K. H. de Prins-Veldmaarschalk van zijne nieuwe betrekking bezit genomen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 15 Julij 1839, no. 14, is de generaal-majoor *H. R. Trip*, Directeur-Generaal van Oorlog, en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, bevorderd tot kommandeur derzelve orde.

— Z. M. heeft aan den kolonel bij den generalen staf *C. Nepveu* chef van den generalen staf van het leger te velde, onder dankbetuiging voor de diensten, welke hij in de laatstgemelde betrekking heeft bewezen, met den 15 dezer een eervol ontslag uit dezelve verleend.

— Naar men verneemt zijn reeds de vereischte bevelen aan de verschillende korpsen toegezonden, om in den loop dezer week de lotelingen der klasse van 1835 en 1836 in de gunstige beschikking van het onbepaald verlof te doen deelen. Naar men wil zouden er ook met betrekking tot de klasse van 1837, binnen kort gelijke beschikkingen genomen worden.

Het Dagblad *de Nederlander* deelt de volgende bijzonderheden mede, betrekkelijk de verkiezingen, die in de vorige week, in de vergadering der Staten van Noord-Braband, hebben plaats gehad.

1°. Voor het aftredend lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, jhr. *van Meeuwen*, heeft slechts eene stemming plaats gehad, waarbij de heer *van Meeuwen* 22 van de 42 tegenwoordige stemmen bekomen heeft, zoodat dezelve slechts met de meerderheid van slechts eene enkele stem, herkozen is. De overige stemmen waren verdeeld als volgt: de heer *Gouverneur* 11, *Mutzaart* 3, *de Roy* 2, *van Geffen*, *Bax*, *Frederiks* en *van Gils*, ieder slechts 1 stem.

2°. Voor het aftredend lid, Mr. *A. J. Ingenhousz*, hebben drie stemmingen plaats gehad.

Bij de eerste stemming verkreeg de heer *Gouverneur* 19 stemmen, *Ingenhousz* 17, *de Roy*, baron *van Hugenpoth*, *Martini*, *van*

Gils, *Storm*, ieder eene stem, terwijl 1 blanco-biljet in de stembus gevonden werd.

Bij de eerste stemming, niemand de volstrekte meerderheid in zich vereenigd hebbende, ging men tot eene tweede stemming over, waarbij de heer *Gouverneur* 19 stemmen verkreeg, *Ingenhousz* 17, *de Roy* 2, *de Kuiper* 1, *de Voogt* 1, baron *van Hugenpoth* 1, en 1 blanco-biljet.

Ook deze tweede stemming tot geene voldoende uitkomst geleid hebbende, ging men tot eene derde stemming over, waarbij de heer *Gouverneur* tot lid van de Tweede Kamer verkozen werd met de meerderheid van 21 van de 42 aanwezige leden. De heer *Ingenhousz* verkreeg 16 en de heer *de Voogt* 1 stem, terwijl er 4 blancobriefjes in de bus gevonden werden.

Tot leden van de Gedeputeerde Staten werden gekozen:

1°. De heer *van Beverwijk*, aftredend lid van dat kollegie. Dezelve verkreeg 37 stemmen, de heer *Gast* 1, *Frederiks* 1, *Boerakker* 1, blanco-biljet 1.

2°. De heer *M. L. Frederiks*, particulier te 's Bosch, in plaats van het aftredend lid jhr. *W. A. A. Du Bon Geusau*. De heer *Frederiks* erlangde 24 stemmen, *von Geusau* 13, *Bougier* 1, blanco-biljetten 4.

3°. De heer mr. *Bots*, advokaat te Helmond, in plaats van het aftredend lid, den heer *E. van Mattemburg*. De heer *Bots* erlangde 20 stemmen, *van Mattemburg* 16, *Bouvier* 3, *Martini van Geffen* 1 en blanco-biljet 1.

HANOVER.

Op den 29sten Junij jl. heeft de koning van Hanover de zitting der Standen wederom geschorst. De werkzaamheden dier vergadering waren, schoon gering in aantal, van groot gewigt. Wat al onbegrijpelijk veel moeite en inspanning had het der regering niet gekost, om het onvermijdelijk vereischt getal personen tot het nemen van eenig besluit in die vergadering te doen zamenkomen! Wat is er al niet beproefd, wat is er al niet aangewend, om die vergadering zoo voltallig mogelijk te maken! En wat is er uitgerigt? Van den aanvang af gevoelden de personen, welke de vergadering zouden uitmaken, hoe excentrisch zij zich geplaatst vonden, ten opzigte van hen wier mandatarissen zij heeten, meesten, het was openlijk [illegible] op eene wijze die den toets [illegible]; en daar men [illegible] om eene [illegible] zaak te onderzoeken, sprong men over alle moeijelijkheden heen, en de vergadering constitueerde zich, hoe ongehoord, zonder eerst voorafgaandelijk onderzocht te hebben, of de geloofsbrieven in orde waren. Zoo scheen het voor allen die zich daar bevonden, eene uitgemaakte zaak te zijn, dat men best deed geen onderzoek, zelfs niet voor den vorm te doen, uit schroom van bedreigd te worden met eene geheele ontbinding der zoo moeijelijk te zamen gebragte vereeniging. De vergadering heeft toen den ophef van 's lands lasten en inkomsten verzekerd, voor zooveel zij zulks doen kon, en zich daarna onledig gehouden met het opmaken van een adres aan den koning, waarop zij ook de instemming der [illegible] mogt, betrekkelijk eene nieuwe staatsregeling, waarbij [illegible] de geldzaken zouden [illegible] verklaren, dat de keuzen door de [illegible] vergadering niet zouden gerekend worden als eene erkentenis van den wettigen wederinvoer der afgeschafte staatsregeling van 1819. Dit aan den koning aangeboden adres is beantwoord geworden. In de zitting van den 15den Junij werd tot het adres besloten en weinige dagen daarna is er op geantwoord. En in welken zin? De koning geeft op al de punten toe; ook op de *verdragsgewijze* daarstelling, met vrije toestemming, van eene staatsregeling, en dat die vergadering door op te komen, niet meer dan hare committenten, daardoor zal gerekend worden de staatsregeling van 1819 te hebben erkend. Het is wel waar, dat de aanhef van dit stuk geenszins liefelijk is, en dat er veel gesproken wordt van boosaardige bedoelingen en misbruik van regt, enz.; maar al dit beklag zijn woorden die niets [illegible], dat de koning aan het verzoek toegeeft in het adres [illegible] een opmerkelijk voorval. Want als de koning, [illegible] Patenten uit te vaardigen, [illegible], en eigenmagtig de staatsregeling die in werking was verbrak en ophief, had kunnen goedvinden om zijne grieven aan de Standen voor te dragen en op den minnelijken weg eenige wijzigingen te provoceren: dan had die zaak van lieverlede haar beslag erlangd, zonder dat daardoor het gevoel geschokt werd, en de geheele Duitsche natie, met reden, beducht werd voor het behoud harer grondwettige staatsinstellingen, die haar in 1819 verwaarborgd waren geworden. De spanning die in Hanover heerscht, is aanvankelijk ligt geacht, en men heeft met een regtsbeginsel dat hier geen toepassing kon vinden eene gewelddadige opheffing van regten willen verschoonen, die door de termen der bondsakte uitdrukkelijk veroordeeld werd. Toen men dan onlangs beweerde, dat de Bondsvergadering nog de zaak slepende zou houden, in hoop dat de koning van Hanover zijne verschillen met de vergadering nog in der minne regelen mogt, en dat twee overmagtige mogendheden Hoogstdenzelven tot gematigdheid hadden geraden, is men derhalve niet ver van de waarheid geweest. Maar het toegeven omtrent de niet-erkenning der constitutie van 1819 door de kieskollegien, door het doen van keuzen, is eene concessie die daarom te belangrijker is, omdat zulks het piegtganker was van de zoogenaamde wettigheid der opheffing der constitutie van 1823; en toch waren de kieskollegien wel verpligt afgevaardigden te kiezen, wilden zij het land niet geheel en al laten overheerschen naar het goeddunken van enkelen. Inderdaad was de redenering, hoe specieus ook, geheel en al onjuist, en wat de regering daarvoor wilde doen doorgaan, bewees niets. Te bejammeren is het, dat nu dit adres aangenomen en daarmede door den koning ingestemd is, en nu er eene commissie tot het maken van een concept der staatsregeling benoemd wordt, zoovele verdienstelijke personen het slagtoffer zijn geworden van eenen onverschoonlijken *coup d'état*, welken men met geweld heeft willen doordrijven, en waarvan men verpligt is ten slotte af te zien. Waarlijk het is te wenschen, dat anderen en allen zich mogen spiegelen aan eene dergelijke behandeling en leiding der staatszaken!

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De oudste van GOETHE's kleinzonen, de heer WALTHER GOETHE, die de toonkunst met een goed gevolg te *Stettin* beoefend heeft, onder de leiding van den vermaarden componist J. MENDELSSOHN BARTHOLDY en van den vader der thans in *Duitschland* beroemde zangeres SOPHIA LOWE, houdt zich sedert het laatst van het vorig jaar te *Weenen* op, waar hij reeds de muzijk heeft gecomponeerd, voor twee *opera's comiques*; de eene voert den titel *die Fischer*, zijnde een nagelaten en onuitgegeven werk van TH. KÖRNER; van het ander wordt de titel nog niet genoemd, maar de tekst is van CASTELLI, die het onderwerp aan eene vaudeville van SCRIBE en MELESVILLE ontleend heeft. Beide stukken zouden eerlang op den keizerlijken schouwburg te *Weenen* opgevoerd worden.

ZWEDEN. — De wetenschappen hebben onlangs een verlies geleden door het overlijden, op den 16den ll., van den hoogleeraar in de natuurkunde aan de hoogeschool van *Upsal*, Dr. RUDBERG. Hij bereikte slechts den ouderdom van 38 jaren. Reeds in zijn 28ste jaar werd hij tot hoogleeraar in de natuurkunde benoemd en had zich door verscheiden opstellen in binnen- en buitenlandsche Wetenschappelijke tijdschriften onderscheiden. Hij was lid van de koninklijke Zweedsche Maatschappij van Wetenschappen.

ENGELAND. — Op den 22sten ll. werd te *Londen*, onder het voorzitterschap van den hertog van WELLINGTON, eene algemeene vergadering [illegible] voor de oprigting van een gedenkstuk [illegible] NELSON. De inschrijvingen bedragen tot heden 18,000 p. st.; de kosten zijn op 30,000 p. st. berekend; maar men verwacht nog eene aanzienlijke bijdrage uit *Indie*. Van de ingezondene modellen werd aan dat van den kunstenaar RAELTON de voorkeur gegeven; volgens hetzelve zal het gedenkstuk uit eene zuil bestaan boven welke het standbeeld van NELSON komt. Het vierkant voetstuk zal met basreliefs prijken, een van welk het oogenblik moet voorstellen, waarop de overwinnaar bij *Trafalgar* doodelijk gewond van het dek wordt gedragen.

FRANKRIJK. — Gedurende de eerste zes maanden van het tegenwoordig jaar zijn in *Frankrijk* uitgegeven geworden: 3,206 werken van allerlei aard, 596 gegraveerde of gelithographeerde platen en 228 muzijkstukken. — Onder de nuttige werken, welke laatstelijk het licht gezien hebben, kan men rangschikken den nieuwen druk van een atlas, door den heer BINET, te *Parijs* uitgegeven. Die atlas bevat 1°. het koningrijk der *Nederlanden*; 2°. de overzeesche bezittingen van *Nederland* in *Oostindie*; 3°. het koningrijk *België*; en 4°. een algemeenen atlas, behelzende een cosmographisch tableau, 12 kaarten van de oude geographie, eene wereldkaart, een planisphere en in het algemeen alle kaarten voor de hedendaagsche aardrijkskunde der vijf gedeelten der wereld. De kaarten van het koningrijk der *Nederlanden* zijn vervaardigd naar de zeer geachte van den luitenant-generaal baron KRAYENHOFF, door den bekwamen Franschen geograaf LORRAIN *ainé*; de tweede druk is door den heer

H. Reding, geacht aardrijkskundige te 's Gravenhage, met zorg herzien, van eenige feilen gezuiverd en met vele aanwijzingen vermeerderd. Behalve de namen der steden, vlekken, dorpen, wegen, wateren, enz., vindt men er zelfs de dijken, veenderijen, moerassen, reeds begonnen ijzeren wegen enz. op getraceerd. De grenzen zijn naar het jongste verdrag duidelijk aangewezen. De kaarten der Nederlandsche Oostindische bezittingen zijn geheel zamengesteld door den heer Reding, naar plannen, die hem van goederhand zijn verstrekt. Ook de andere Nederlandsche bezittingen zijn keurig bewerkt. Elke kaart der provincien des rijks is met het fraai gekleurde wapen derzelve voorzien. Deze atlas prijst zich thans door naauwkeurigheid, fraaije bewerking en zeer matigen prijs aan.

Nederlanden. — Op den 6den dezer hield het provinciaal Genootschap van kunsten en wetenschappen in dit gewest, deszelfs jaarlijksche algemeene vergadering te 's Hertogenbosch, onder voorzitterschap van den HWGeb. heer Jhr. A. Martini van Geffen, die de vergadering met eene gepaste aanspraak opende. Door den secretaris den heer J. Menu, werd verslag gegeven van den toestand des genootschaps en van de verrigtingen van het bestuur sedert de vorige algemeene vergadering; waarbij onder anderen te kennen gegeven werd, dat op ieder der beide in 1837 uitgeschrevene prijsvragen één antwoord ingekomen is, doch, ofschoon aan het antwoord op eerstgenoemde prijsvraag verdiensten werden toegekend, geen van beide echter de bekrooning hebben kunnen verwerven. Nadat door den Bibliothekaris verslag gedaan was van de Bibliotheek, waarvan de catalogus ter perse gereed ligt, en de rekening van den penningmeester was opgenomen, heeft de vergadering zich onledig gehouden met het kiezen van nieuwe leden en het aanvullen eener, door het vertrek van den hoogleeraar J. Bosscha, naar Amsterdam, opengevallen plaats in het bestuur, ter vervanging van wien is benoemd de heer J. C. van Rijsseveld, phil. doct., kapitein bij het korps rijdende artillerie, en leeraar bij de koninklijke militaire akademie te Breda. Door het genootschap werd besloten tot het uitschrijven der drie volgende prijsvragen. 1°. » Daar onderscheidene rups-soorten, als de pop-, ring- en zoogenaamde processie-rups, periodiek en telkens gelijktijdig verschijnen; zoo wordt hiervan de rede gevraagd, alsmede eene opgave van het geschiktst en tevens minst kostbaar middel, om dit onheil te voorkomen, althans tegen te gaan. 2°. Een geschiedkundig overzigt der voornaamste bedijkingen in Noord-Braband, bevattende, behalve eene volledige beschrijving, eene aanwijzing der tijdstippen waarop, en door en ten koste van welke administratien, autoriteiten, vereenigingen of particulieren, dezelve zijn ondernomen en welken invloed zij, zoo op de bedijkte landen zelven, als op de wateren en stroomen waartegen de bedijkingen zijn daargesteld, hebben uitgeoefend. 3°. Op vele plaatsen in dit gewest bevindt zich, op eene meerdere of mindere diepte, onder de oppervlakte van den grond, eene harde korst of laag, veelal oer, ijzermaal of vlensch door den landbouwer genaamd, en door dezen veelal als nadeelig voor de vruchtbaarheid beschouwd, doch uit een metallurgisch oogpunt wel waardig, om, in het belang der nijverheid, te worden onderzocht; weshalve het genootschap, in dat belang en in dat van den landbouw, vraagt: a. Welke zijn de bestanddeelen van die korsten of lagen? b. Is de oorzaak van hun bestaan of hunne geaardheid zoodanig, dat eenmaal doorgebroken of opgedolven zijnde, derzelve reproductie, na korter of langer tijdsverloop te wachten zij? c. Voor zooverre dezelven uit ijzererts mogten bestaan, is die erts in zoodanige hoeveelheid en hoedanigheid voorhanden, dat deszelfs exploitatie en bewerking voor de nijverheid van belang zou kunnen worden, en, zoo ja, in welke streken van deze provincie?" Voor de beste en voldoende gekeurde volledige beantwoordingen dezer prijsvragen looft het genootschap uit voor ieder eene gouden medaille ter innerlijke waarde van honderd gulden; benevens eene premie van honderd gulden voor de eerste, van twee honderd gulden voor de tweede en van honderd vijftig gulden voor de derde prijsvraag; terwijl aan de voldoende beantwoording van het eerste en tweede gedeelte, of van het eerste en derde gedeelte der derde prijsvraag, de gouden medaille en eene premie van vijftig gulden wordt verbonden. De stukken ter mededinging bestemd, moeten vóór den 1sten December 1840 kosteloos worden ingezonden aan den secretaris des genootschaps, den heer J. Menu te 's Hertogenbosch. Ten slotte werd in deze algemeene vergadering, door den heer Dr. C. R. Hermans, eene bijdrage geleverd, behelzende een geschiedkundig overzigt der schilderkunst in Noord-Braband en met welgevallen aangehoord, waarna de vergadering door den voorzitter gesloten werd.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (16 Julij) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54 elf zest.; dito 5 pCt. 102¼, ⅛, ¼; Kansb. 26¾, dert. zest.; Am. Syndik. 4½ pCt. 96 drie achtste; dito 3½ pCt. 81¾; Handelm. 182¾, ⅞; O. Indie 5 pCt. 99 drie achtste, ½; Ardoins 18 negen zest., ⅝; Roebels 6 pCt. 70¾, ½; Met. 103 dertien zestiende; Columb. 22⅛, ½; Peruan. 11½; Bl. Gr. 13¾.

Te Breda, bij BROESE & COMP & Boekdrukkers en Boekverkoopers,